

RUNDSKRIV FOR TILSKUDDSORDNING Rundskriv 06/2022

Tilskuddsordning for bosetting av personer med alvorlig funksjonsnedsettelse og/eller adferdsvansker 2022

Retningslinjer for tilskudd fra kap. 671, post 60. Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 02.05.2022, i henhold til § 8 i Reglement for økonomistyring i staten og kapittel 6 i Bestemmelser om statlig økonomistyring. Retningslinjene trer i kraft fra samme dato.

Grunnet et forventet ekstraordinært høyt antall bosettinger i 2022, innføres en midlertidig forenkling av dokumentasjonskrav for målgruppetilknytning ved søknad om ekstratilskudd for første og andre tilskuddsår. Fra og med tredje tilskuddsår gjelder ordinære regler. Endringene er midlertidige og gjelder vurdering av søknader i henhold til Rundskriv for 2022.

1. MÅL FOR ORDNINGEN

1.1 Målformulering

Tilskuddet skal bidra til raskere bosetting av flyktninger med alvorlige, kjente funksjonsnedsettelse og/eller adferdsvansker.

Tilskuddsordningen skal dekke ekstraordinære kommunale utgifter som følger av bosetting av flyktninger med alvorlig fysisk og/eller psykisk funksjonsnedsettelse, samt personer med alvorlige atferds- og/eller rusproblemer.

1.2 Tilskuddsmottaker

Kommuner som bosetter personer i målgruppen.

1.3 Målgruppe

Målgruppen for tilskuddsordningen er bosatte flyktninger med en alvorlig, kjent fysisk og/eller psykisk funksjonsnedsettelse, samt personer med alvorlige atferds- og/eller rusproblemer.

Barn som blir født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune er omfattet av målgruppen for tilskuddsordningen.

Tilstanden for flyktningen det søkes om tilskudd for, må ha oppstått eller ha sitt opphav i tiden før bosetting.

Med alvorlig, kjent funksjonsnedsettelse menes her at det foreligger en medisinsk og individuell forståelse av funksjonsnedsettelse. Alvorlig funksjonsnedsettelse innebærer her et tap av, alvorlig skade på eller avvik i en kroppsdel, eller i en av kroppens psykologiske,

fysiologiske, kognitive eller biologiske funksjoner, som medfører et betydelig hjelpebehov for å kunne fungere i hverdagen.

Med alvorlig, kjent fysisk funksjonsnedsettelse menes her alvorlig fysisk funksjonsnedsettelse som mangel på syn, tale, hørsel og lammelser. Dette kan være i kombinasjon med diagnostiserte sykdommer eller ulykker som har medført betydelig nedsatt funksjon og et betydelig hjelpebehov for å kunne fungere i hverdagen.

Med alvorlig, kjent psykisk funksjonsnedsettelse menes her alvorlig psykisk funksjonsnedsettelse og alvorlig psykisk diagnose, som har medført betydelig nedsatt funksjon og et betydelig hjelpebehov for å kunne fungere i hverdagen.

Med alvorlig, kjent adferdsproblem menes her adferdsforstyrrelse som sosialt uakseptert, utagerende og aggressiv oppførsel samt selvskading, med et alvorlig og gjentatt mønster. Adferdsproblemene må medføre et betydelig hjelpebehov for å kunne fungere i hverdagen.

Med alvorlig, kjent rusproblem menes her alvorlig, overdreven bruk av alkohol eller andre rusmidler, som medfører et betydelig hjelpebehov for å kunne fungere i hverdagen.

2. KRITERIER FOR MÅLOPPNÅELSE

Personer i målgruppen bosettes med samme gjennomsnittlige ventetid som andre flyktninger.

3. TILDELINGSKRITERIER, HERUNDER BEREGNINGSREGLER

3.1 Vilkår for å få støtte

Kommuner som har personer i målgruppen for tilskuddsordningen, kan søke om tilskudd 1 og tilskudd 2.

Tilstanden for flyktningen det søkes om tilskudd for, må ha oppstått eller ha sitt opphav i tiden før bosetting. For søknader for første og andre tilskuddsår må dette sannsynliggjøres gjennom dokumentasjon fra kommunal helsetjeneste for T1, gjennom legeerklæring fra kommunelege/psykolog for søknad T2 på inntil kr 600 000, og gjennom utredning fra spesialisthelsetjenesten for søknad T2 på over kr 600 000. At tilstanden for flyktningen det søkes om tilskudd for har oppstått eller har sitt opphav i tiden før bosetting, må i søknader fra og med tilskuddsår tre framkomme tydelig i utredning fra spesialisthelsetjenesten for T2.

Barn som blir født med en alvorlig funksjonsnedsettelse, inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, er omfattet av målgruppen for tilskuddsordningen.

Kommunen kan kun søke om tilskudd for personer som faller innenfor integreringstilskuddsordningen og som er bosatt etter avtale mellom staten og kommunen. Familiegjenforente inngår i målgruppen dersom de er bosatt etter særskilt avtale mellom stat (IMDi) og kommune.

Ordningen skal dekke ekstraordinære kommunale utgifter for tiltak som er satt inn med bakgrunn i personens funksjonsnedsettelse og/eller atferdsvansker. Dette gjelder kun utgifter som ikke dekkes av andre offentlige instanser eller tilskudd, herunder integreringstilskudd, særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere jf. eget regelverk/rundskriv for disse ordningene.

Tiltak som kan dekkes gjennom tilskuddsordningen, skal fortrinnsvis være vedtatt av kommunen, og enkeltvedtak vedlegges søknaden sammen med kostnadsberegning for tiltaket.

For tiltak der kommunen ikke fatter enkeltvedtak, men der utgiften ansees å være ekstraordinær, må kommunen vedlegge beskrivelse av tiltak, samt redegjøre for hva som ansees som ekstraordinære utgifter tilknyttet omsøkte tiltak.

Tiltak dekkes som hovedregel i tråd med tilråding fra kommunal helsetjeneste, kommunelege/psykolog eller spesialisthelsetjeneste.

I søknader der omsøkte er enslig mindreårig, må kommunen i tillegg til å vedlegge beskrivelse av tiltak, redegjøre særskilt hva som ansees som ekstraordinære utgifter utover det som dekkes av særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger.

Tilskuddet kan eksempelvis dekke:

- Pedagogiske tiltak / spesialundervisning
- Miljøarbeider / assistent
- Miljøterapeut
- Brukerstyrt personlig assistent
- Tiltak gitt av kommunale tjenester (f.eks. fysioterapi, ergoterapi, ekstraordinær oppfølging helsestasjon), som går utover det som dekkes av Integreringstilskudd, særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger og tilskudd for opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere
- Ekstraordinær bruk av tolk, tilknyttet tolkebruk ifm. øvrige innvilgede tiltak
- Transport til / fra barnehage, eller skole som ikke dekkes av fylkeskommunen
- Ansvarsgruppemøter inkludert koordinering av tiltak og utgifter knyttet til sakkyndig arbeid, kan dekkes med inntil 30.000 for dokumenterte utgifter
- Arbeidsgodtgjøring fosterhjem / beredskapshjem / besøkshjem, samt institusjonsplassering innenfor kommunal egenandel
- Avlastning

Tilskuddet dekker eksempelvis ikke:

- Pedagogiske tiltak / spesialundervisning til bosatte med analfabetisme eller sen språkutvikling alene
- Støttekontakt, med mindre utgifter er dokumentert å være ekstraordinær og tiltaket er nødvendig for å gjennomføre øvrige tiltak

- Førerkort
- Læremidler
- Ordinær plass i barnehage og skolefritidsordning (SFO)
- Administrasjonsutgifter, med unntak av ansvarsgruppemøter inkludert koordinering av tiltak og utgifter knyttet til sakkyndig arbeid, kan dekkes med inntil 30.000 for dokumenterte utgifter
- PC og andre datahjelpemidler, tekniske hjelpemidler til skole og hjem
- Utenlandsreiser
- Transportutgifter til/fra lærested, som dekkes av fylkeskommunen, jf. opplæringslovens §7-3.
- Klær og utstyr
- Utgiftsdekning fosterhjem, besøkshjem, institusjon
- Egenandeler til helsehjelp/frikort
- Kompetanseheving for/veiledning av personell
- Fritidsaktiviteter
- Fysisk tilrettelegging og tilpasning av bygg
- Ekstrautgifter som kvalifiserer til grunnstønning og hjelpestønning fra NAV
- Helserelatert behandling som utøves utenfor offentlig helsetjeneste, som ikke utøves av autorisert helsepersonell og/eller som ikke har refusjonsavtale med HELFO
- ICDP, med mindre tiltak er vedtaksfestet og medfører ekstraordinære utgifter med bakgrunn i en alvorlig funksjonsnedsettelse
- Transport for kommunale tjenester, eksempelvis hjemmetjeneste, barnevern, flyktning tjeneste med mer
- Språk- og arbeidspraksis dekkes av integreringstilskuddet, og arbeidsrettede tiltak dekkes av NAV

Listene er ikke uttømmende. For at kommunens utgifter skal dekkes gjennom tilskuddsordningen, må tilskuddsordningens øvrige krav også innfris slik de fremkommer i regelverket.

3.2 Beregningsregler

IMDi gjør vedtak om utbetaling av tilskudd, herunder eventuell tilskuddssum, etter en helhetlig skjønnsvurdering av søknadens vedlagte dokumentasjon. Vurderingen gjøres på grunnlag av målgruppetilknytning jf. punkt 1.3 og hvilke tiltak som i størst grad kan bidra til at målene for ordningene nås.

Kommunen kan for første eller andre bosettingsår søke om enten tilskudd 1 eller tilskudd 2.

Tilskudd 1 er et engangstilskudd og kan tildeles i enten første eller andre bosettingsår. Kostnader kommuner søker å få dekket må være på minimum 100.000 kroner.

Dersom kommunen har fått innvilget tilskudd 1 og deretter avdekker at det må settes inn flere tiltak som vil gi en kostnad på over kr 200.000, kan det søkes om å få omgjort innvilget tilskudd 1 til tilskudd 2, innen utgangen av innvilget periode.

Kommunen må da sende en oppdatert søknad innenfor dokumentasjonskravene for tilskudd 2. Ved omgjøring av tilskudd skal utbetalingsbeløpet av tilskudd 1 komme til fratrukk ved utbetaling av tilskudd 2.

Tilskudd 2 kan tildeles årlig i integreringstilskuddsperioden, det vil si i maksimalt 5 år. Kostnader kommuner søker å få dekket må være på minimum 200.000 kroner. Enslige mindreårige kan utløse tilskudd 2 til og med det året de fyller 20 år selv om integreringsperioden har utløpt.

Personer med alvorlig funksjonsnedsettelse og/eller alvorlig atferdsvansker som bosettes fra UDIs særskilte botilbud kan utløse tilskudd 2 i inntil 10 år.

TABELL: SATSER FOR TILSKUDD FORDELT ETTER TILSKUDDSORDNING OG BOSETTINGSÅR

Bosettingsår	Tilskudd 1	Tilskudd 2
2022	196 400 kroner	Inntil 1 520 000 kroner
2021	196 400 kroner	inntil 1 430 000 kroner
2020	190 500 kroner	inntil 1 361 000 kroner
2019	190 800 kroner	inntil 1 320 000 kroner
2018	190 800 kroner	inntil 1 235 000 kroner
2017	186 000 kroner	inntil 1 157 000 kroner

Sats for tilskuddsbeløp og gjeldende rundskriv fastsettes av omsøkt tilskuddsperiodes starttidspunkt. For eksempel vil omsøkt tilskuddsperiode 02.02.2021 – 01.02.2022 følge gjeldende sats og rundskriv for 2021.

4. OPPFØLGING OG KONTROLL

Tilskuddsmottaker skal bruke tilskuddet og rapportere i samsvar med det formål, de aktiviteter og størrelse på bevilgningen som fremgår av IMDIs tilskuddsbrev.

Dersom årsrapport, regnskap eller andre opplysninger viser at tilskuddsmottaker opptrer eller har opptrådt i strid med intensjoner med tilskuddet slik disse er klargjort i tilskuddsbrev, kan IMDi:

- innføre strengere rapporteringsrutiner
- avslå eventuelle senere søknader om tilskudd
- redusere størrelsen på eventuelle senere tilskudd
- kreve at tilskuddet betales tilbake

IMDi og Riksrevisjonen kan kontrollere at midlene brukes etter forutsetningene, jamfør Stortingets bevilgningsreglement § 10, 2. ledd og riksrevisjonsloven § 12, 3. ledd.

Dersom regnskapet viser at utgiftene har vært lavere enn innvilget tilskuddsbeløp, skal ubrukt beløp trekkes fra neste års søknad eller tilbakebetales. Det samme gjelder dersom kommunen har satt i gang tiltak som ikke dekkes av tilskuddsordningen.

Dersom utgiftene har vært høyere enn innvilget tilskuddsbeløp, kan disse bli refundert så fremt øvrige vilkår i rundskrivet er imøtekommet.

Nærmere vilkår for eventuell tilbakebetaling skal framgå av tilskuddsbrev.

5. KUNNGJØRING AV ORDNINGEN

5.1 Kunngjøringsform

IMDi skal kunngjøre tilskuddsordningen på direktoratets nettsider etter at retningslinjene er godkjent av Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

5.2 Søknadsfrist

Ved førstegangs søknad er fristen 14 måneder etter første bosettingsdato uansett om det søkes for år 1 eller år 2 etter bosetting. Fristen gjelder både tilskudd 1 og 2. Søknadsfrist for øvrige tilskuddsår er 2 måneder etter at det enkelte bosettingsår er passert. Søknaden skal være mottatt av IMDi innen denne fristen.

For barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i kommune, og derigjennom er omfattet av målgruppen for tilskuddsordningen, er søknadsfrist 14 måneder fra barnets fødsel.

Søknader som er mottatt av IMDi etter disse fristene blir ikke behandlet. Se punkt 8.2 om utsettelse av søknadsfrist.

Det er et vilkår for tilskudd for øvrige tilskuddsår at førstegangs søknad for første eller andre tilskuddsår tidligere er innvilget.

5.3 Utsettelse av søknadsfrist

Kommunen må fremme søknad om utsatt søknadsfrist innenfor opprinnelig søknadsfrist.

6. SAKSGANG

IMDi gjennomfører saksbehandling av de innkomne søknadene i tråd med gjeldende retningslinjer.

6.1 Søknad om tilskudd

Kommunen skal benytte IMDis søknadsportal for innsending av søknader. Alle krav til dokumentasjon skal vedlegges i portalen. Oppdatert dokumentasjon skal legges ved søknaden hvert år det søkes, med mindre IMDi har oppgitt noe annet i tidligere tildelingsbrev. Søknaden skal være mottatt av IMDi innen fristen.

Søknaden skal inneholde: Informert samtykke, erklæring fra kommunal helsetjeneste / erklæring fra kommunelege/psykolog / utredning fra spesialisthelsetjeneste, beskrivelse av tiltak med kostnadsberegning av ekstraordinære utgifter, budsjett/regnskap, enkeltvedtak på kommunale tiltak/tjenester.

6.1.1 Informert samtykke

Kommunen har ikke grunnlag for å utlevere personsensitive opplysninger om den omsøkte til IMDi med mindre taushetsplikten oppheves. I søknad om tilskudd etter dette

rundskrivet, kan denne oppheves gjennom et skriftlig informert samtykke. Informert samtykke skal være i forhold til vedlagt dokumentasjon i saken, og skal oppdateres når informasjon i søknaden oppdateres.

6.1.2 Erklæring fra kommunal helsetjeneste, erklæring fra kommunelege/psykolog, utredning fra spesialisthelsetjeneste

Søknaden skal inneholde en fagkyndig utredning av funksjonsnivå og vurdering av hjelpebehov. Dette inkluderer opplysninger om når tilstanden oppstod, symptomer samt forventet prognose.

For personer som er medisinsk evakuerte, vil skjema for bosettingsrelevante helseopplysninger gi en kort, men tilstrekkelig, beskrivelse av personens funksjonsnedsettelse, herunder kognitive vansker, mobilitetsvansker, hørsel og talevansker, samt øvrig tilretteleggingsbehov. Det vil være tilstrekkelig at målgruppetilknytning gjennom ovenfornevnte dokumentasjon er sannsynliggjort.

Særskilt om tilskudd 1:

Som hovedregel vil det være tilstrekkelig med erklæring fra kommunal helsetjeneste. Henvising til utredning hos spesialisthelsetjenesten og/eller erklæring fra annen kommunal tjeneste med inngående kjennskap til personens funksjonsnedsettelse, kan godkjennes så lenge erklæringen dokumenterer personens funksjonsnedsettelse og hjelpebehov.

Særskilt om tilskudd 2:

For søknad for første og andre tilskuddsår vil dokumentasjonskrav for søknad T2 på inntil kr 600 000 være legeerklæring fra kommunelege/psykolog, mens det for søknad T2 på over kr 600 000 vil være krav om utredning fra spesialisthelsetjenesten.

For søknad fra og med tredje tilskuddsår vil det som hovedregel kreves utredning fra spesialisthelsetjenesten. Utredning fra kommunal psykologspesialist, opplysninger fra politi og rettsvesen, undersøkelsesrapport og vedtak fra barnevern eller vedtak fra fylkesnemnd, kan godkjennes så lenge denne dokumenterer personens funksjonsnedsettelse og hjelpebehov. Fagkyndig spesialisterklæring hvor tverrfaglig utredning framkommer, fra andre relevante faginstanser med inngående kjennskap til personens funksjonsnedsettelse, kan godkjennes så lenge utredningen dokumenterer personens funksjonsnedsettelse og hjelpebehov.

Når T2 er innvilget første gang basert på utredning fra spesialisthelsetjenesten som sannsynliggjør varighet av alvorlig funksjonsnedsettelse i resterende tilskuddsperiode, etterspørres som hovedregel ikke dokumentasjon på funksjonsnedsettelse de påfølgende år. Dersom vanskene er dokumentert til ikke å være av varig karakter, og/eller er tentativ, vil IMDi kunne kreve oppdatert utredning innen tilskuddsperioden.

6.1.3 Beskrivelse av tiltak med kostnadsberegning

I søknadsskjema i IMDi Tilskudd skal kommunen sammenfatte en kort beskrivelse av igangsatte/planlagte tiltak, med bakgrunn i personens funksjonsnedsettelse og

hjelpebehov. Denne skal inneholde nærmere informasjon om det enkelte tiltak det søkes tilskudd for og hvorfor det er igangsatt/planlagt.

Kostnadsberegning må synliggjøre at utgiftene er ekstraordinære, altså utover det som dekkes av Integreringstilskudd, Særskilt tilskudd til enslige mindreårige flyktninger og Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, samt utgifter som dekkes gjennom andre offentlige instanser eller tilskudd.

Dersom det søkes om støtte til tiltak som også støttes av andre offentlige instanser eller tilskudd, må det dokumenteres at kommunen har søkt og har ytterligere utgifter (eventuelt egenandeler) som ikke er dekket etter innvilget støtte fra disse instansene.

Tiltakene som er oppført i søknaden skal fortrinnsvis være vedtatt av kommunen.

6.1.4 Budsjett og regnskap

Det skal legges ved budsjett ved forskuddsbaserte søknader og regnskapsrapport ved etterskuddsbaserte søknader. Det skal spesifiseres hvor mye hvert enkelt tiltak koster for gjeldende tilskuddsperiode. Budsjett og regnskap skal følge tilskuddsåret, f.eks. person er bosatt 02.02.21, budsjett/regnskap for første tilskuddsår gjelder for perioden 02.02.21 – 01.02.22.

6.1.5 Øvrig dokumentasjon

I søknader der det søkes dekning av utgifter til pedagogiske tiltak vedlegges utredning og tilrådning av tiltak fra PPT, samt kommunens enkeltvedtak om pedagogiske tiltak.

Ikke legg ved journal/epikrise med mindre dette dokumenterer funksjonsnedsettelsen i søknaden. Ikke legg ved individuelle planer eller opplæringsplaner for den omsøkte.

6.2 Når søknadsgrunnlaget opphører

Hvis flytting til annen kommune skjer i løpet av året det er gitt tilskudd for, skal fraflyttings-kommunen så raskt som mulig levere regnskap for tilskuddsperioden frem til flyttingen fant sted.

Tilflyttingskommunen har anledning til å søke om tilskudd for den gjenstående delen av integreringstilskuddsperioden for personer som allerede har utløst tilskuddet.

Ved dødsfall, eller dersom en person forsvinner, sendes regnskap til IMDi innen 3 måneder. Utbetalt tilskudd tilbakebetales som regel fra dato for dødsfall eller forsvinning. Ved dokumentasjon av videreførte utgifter for eksempel til lønn kan kommunen få beholde tilskudd eller del av tilskudd inntil 3 måneder etter dato for dødsfallet/forsvinningen.

Når et barn plasseres i institusjon eller fosterhjem etter barnevernloven i en annen kommune enn bosettingskommunen må kommunene følge punkt 3.2.5 i Rundskriv for integreringstilskudd. Kommunenes skriftlige avtale om hvilken kommune som har kostnadene og skal motta tilskudd fra IMDi, må vedlegges søknaden.

Hvis en person bosatt som enslig mindreårig av ulike grunner mister status som dette og i stedet inngår f.eks. som barn i familie, vil personen ikke lenger kunne utløse tilskuddsordningen utover integreringstilskuddsperioden.

6.3 Klageregler

Avgjørelser om tilskudd og krav om tilbakebetaling etter dette rundskrivet er ikke å regne som enkeltvedtak etter forvaltningsloven (fvl.) § 2. Kommunene har derfor ikke klageadgang, jf. fvl. §§ 3 første ledd og 28. For øvrig gjelder forvaltningslovens saksbehandlingsregler.

IMDi kan nekte å realitetsbehandle en søknad dersom den ikke imøtekommer de formelle krav etter dette rundskrivet. En slik beslutning, om å nekte realitetsbehandling, er å regne som et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 og kommunen har derfor klagerett etter forvaltningsloven § 28. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven § 29. Klagen sendes til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. Klageinstansen er Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

7. Utbetaling

Utbetaling av tilskuddet skal skje i henhold til IMDis interninstruks for økonomiforvaltning.

8. Rapporter fra tilskuddsmottaker

Tilskuddsordningen krever at kommunen rapporterer på det faktiske forbruket av tilskuddsmidler tilknyttet tilskudd 2 gjennom en regnskapsrapport. Bruken av tilskuddet skal spesifiseres i regnskapet. Det er ikke krav til regnskapsrapportering på tilskudd 1. Regnskapsrapporteringen skal være mottatt av IMDi innen 2 måneder etter at det aktuelle tilskuddsåret har utløpt.

Dersom regnskapet viser at utgiftene har vært lavere enn innvilget tilskuddsbeløp, skal ubrukt beløp trekkes fra neste års søknad eller tilbakebetales. Det samme gjelder dersom kommunen har satt i gang tiltak som ikke dekkes av tilskuddsordningen. Se for øvrig punkt 4, oppfølging og kontroll.

Dersom utgiftene har vært høyere enn innvilget tilskuddsbeløp, kan disse søkes dekket innen utgangen av tilskuddsperioden, så fremt øvrige vilkår i rundskrivet er imøtekommet. Dette gjelder både for allerede innvilgede tiltak som medfører større utgifter enn først beregnet, og for nye tiltak.